

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1996

Vyhlásené: 23. 11. 1996   Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.1997 do: 31.12.1997

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

332

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 25. októbra 1996

**o vinohradníctve a vinárstve a o zmene zákona č. 61/1964 Zb.
o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb.**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Úvodné ustanovenie

V záujme trvalého rozvoja vinohradníctva, vinárstva a výroby vysokokvalitného hroznového vína ako súčasti prírodného, kultúrneho a historického dedičstva štát prostredníctvom svojich orgánov a ním založených alebo zriadených právnických osôb podporuje

- a) výskum a šľachtenie nových odrôd viniča hroznorodého,
- b) výrobu kvalitného množiteľského materiálu viniča hroznorodého,
- c) zakladanie vinohradov vo vinohradníckych oblastiach, v ktorých sa vyrába akostné víno a výberové víno s prívlastkom.

§ 2

Predmet zákona

(1) Tento zákon upravuje podmienky pestovania viniča hroznorodého vo vymedzených (určených) vinohradníckych oblastiach, ako aj podmienky výroby hroznového vína, manipulácie s ním a jeho uvádzania do obehu v záujme zabezpečenia zdravotnej neškodnosti a kvality hroznového vína.

(2) Ďalej zákon ustanovuje

- a) povinnosti fyzických osôb a právnických osôb, ktoré vinič hroznorodý pestujú vo vinohrade, sú vlastníkami, správcami alebo nájomcami vinohradov alebo dorábajú hrozno, vyrábajú hroznový mušt, burčiak alebo hroznové víno, manipulujú s ním alebo ho uvádzajú do obehu,
- b) pravidlá výkonu štátneho odborného dozoru nad vinohradníctvom a vinárstvom a pravidlá vedenia vinohradníckej a vinárskej evidencie.

(3) Ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa zdravotnej neškodnosti¹⁾ a vedenia evidencie hroznového vína²⁾ uvádzaného do obehu nie sú týmto zákonom dotknuté.

(4) Na výrobu hroznového vína a jeho uvádzanie do obehu sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu,³⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 3

Vymedzenie pojmov

(1) Vinohradníctvo je súhrn činností zameraných na pestovanie viniča hroznorodého, výrobu podnikových odrezkov, vrúbľov, viničových sadeníc, výsadbu a na ošetrovanie vinohradov, ako aj na zber hrozna.

(2) Vinič sú odrody rastliny rodu *Vitis* registrované Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym (ďalej len „kontrolný ústav“) v Štátnej odrodovej knihe⁴⁾ ako muštové a stolové odrody.

(3) Viničová sadenica (ďalej len „sadenica“) je jednoročná, výnimočne dvojročná sadenica vypestovaná naštepením registrovaných odrôd viniča na podnikový vinič.

(4) Podnikový vinič je odroda a klon podnikového viniča registrovaná v Štátnej odrodovej knihe ako podnik pre vinič používaný na pestovanie sadeníc.

(5) Korenáč podnikového viniča je jednoročná alebo dvojročná sadenica vypestovaná z odrezku podnikového viniča.

(6) Ker viniča je rastlina viniča hroznorodého v pestovateľskom tvare určená na dlhodobé pestovanie hrozna, vrúbľov alebo odrezkov viniča.

(7) Vinohrad je pozemok s vhodnými pôdnoklimatickými podmienkami, na ktorom je povolené pestovať vinič a ktorý je registrovaný kontrolným ústavom (§ 25).

(8) Vinohradnícky hon je časť vinohradníckej obce s rovnakými pôdnymi a klimatickými podmienkami vhodnými na pestovanie viniča.

(9) Vinohradnícka obec je obec vo vinohradníckej oblasti, v ktorej katastri sa nachádzajú ucelené vinohradnícke hony s vhodnými pôdnymi a klimatickými podmienkami pre vinohradníctvo.

(10) Vinohradnícky rajón je súvislá časť vinohradníckej oblasti s podobnými pôdnoklimatickými podmienkami a podobným sortimentom pestovaných odrôd viniča.

(11) Vinohradnícka oblasť je súvislé vymedzené územie väčšieho rozsahu tvorené vinohradníckymi rajónmi so špecifickými (osobitými) pôdnoklimatickými podmienkami vhodnými na pestovanie viniča.

(12) Osobitná vinohradnícka oblasť je vinohradnícka oblasť, ktorej pôdne a klimatické podmienky, dlhodobá pestovateľská tradícia, pestované odrody viniča, osobitosť pestovateľských a výrobných postupov umožňujú výrobu hroznového vína vysokej kvality, ktoré sa vyznačuje osobitými a jedinečnými vlastnosťami.

(13) Hrozno sú plody odrôd viniča určené na priamu spotrebu (stolové hrozno) alebo na výrobu hroznového vína (muštové hrozno).

(14) Vinohradník je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá pestuje vinič vo vinohradoch, ktoré vlastní alebo má v nájme.⁵⁾

(15) Vinárstvo je súhrn činností zameraných na spracovanie hrozna na víno, jeho ošetrovanie, manipuláciu s ním a na jeho uvádzanie do obehu.

(16) Vinár je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vyrába a uvádza do obehu hroznové víno alebo hroznový mušt alebo burčiak.

(17) Hroznový mušt (ďalej len „mušt“) je šťava s najvyšším obsahom alkoholu 1 % objemových jednotiek (ďalej len „obj.“) získaná z čerstvého hrozna prirodzeným alebo fyzikálnym postupom.

(18) Zahustený mušt je mušt koncentrovaný teplom, nekaramelizovaný, alebo získaný vymrazením, alebo inými vhodnými fyzikálnymi metódami; na výrobu stolových vín a značkových vín zmesových aj mušt zahustený cukrom alebo kombináciou týchto spôsobov, ktorého sušina je najmenej 50,9 % meraných refraktometricky pri teplote 20 oC.

(19) Cukornatosť je obsah skvasiteľných cukrov v mušte vyjadrený v kg na 100 l muštu.

(20) Burčiak je odkalený mušt v stave kvasenia, ktorého obsah alkoholu je najmenej 1 % obj., pričom množstvo zvyškového cukru a cukru prepočítaného z obsahu alkoholu nesmie prekročiť celkové povolené množstvo prírodného a pridaného cukru.

(21) Hroznové víno (ďalej len „víno“) je výrobok (nápoj) získaný úplným alebo čiastočným alkoholovým kvasením čerstvého hrozna, pomletého hrozna alebo muštu.

(22) Hrozienka sú bobule hrozna prirodzene prezreté a dehydrované na kre viniča.

(23) Cibéby sú bobule hrozna zhrozenkovatené na kre viniča, zušľachtené účinkom vláknitej huby *Botrytis cinerea* Persoon.

(24) Výlisoky sú skvasené alebo neskvasené zvyšky po vylisovaní hrozna.

(25) Kvasničné kaly sú usadeniny kvasničnej biomasy a mechanických častíc hrozna vo víne po vykvasení muštu.

(26) Vadné víno je víno, ktorého kvalita vylučuje jeho priame požitie.

(27) Falšované víno je víno, ktoré sa nevyrobilo v súlade s ustanoveným spôsobom, pri ktorom vzhľad, zloženie alebo kvalita boli upravené nedovoleným spôsobom a spotrebiteľovi sa ponúka ako plnohodnotné, pod obvyklým obchodným názvom alebo iným klamlivým spôsobom.

(28) Pomocná látka je látka, ktorá sa nepoužíva ako potravinová prísada, ale používa sa iba na technologické účely a nestáva sa súčasťou vína.

(29) Prídavná látka je povolená prísada, ktorá sa úmyselne pridáva do vína na účely ovplyvnenia jeho kvality a dosiahnutia ustanovených vlastností, pričom sa stáva jeho súčasťou.

(30) Kontaminant je cudzorodá látka, ktorá sa do vína úmyselne nepridáva, ale môže byť vo víne obsiahnutá ako dôsledok výroby, spracovania a ošetrovania a môže mať nepriaznivý vplyv na kvalitu vína alebo na zdravie spotrebiteľa.

(31) Výroba vína je súhrn technologických postupov, výrobných operácií a ošetrovania, ktoré začínajú spracovaním hrozna a končia uvedením vína do obehu.

(32) Uvádzanie do obehu je prepravovanie, skladovanie, ponúkание a predávanie.

(33) Manipulácia je váženie, meranie, plnenie, balenie, označovanie, skladovanie, uchovávanie, preprava, ako aj vykonávanie ďalších činností, ktoré nemožno považovať za výrobu, uvádzanie do obehu alebo požívanie.

DRUHÁ ČASŤ VINOHRADNÍCTVO

§ 4

Zakladanie a ošetrovanie vinohradov

(1) Na zakladanie vinohradu alebo na jeho obnovu sa môžu použiť iba sadenice uznané kontrolným ústavom podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(2) Na zakladanie alebo na obnovu vinohradu v Tokajskej vinohradníckej oblasti [§ 5 ods. 2 písm. f)] možno použiť iba sadenice odrôd Furmint, Lipovina a Muškát žltý v tomto percentuálnom zastúpení:

- a) Furmint 65-75 %,
- b) Lipovina 15-25 %,
- c) Muškát žltý do 10 %.

(3) Vinohrad zaregistrovaný podľa § 25 je vinohradník povinný ošetrovať, hnojiť⁷⁾ a chrániť proti škodlivým organizmom⁸⁾ podľa všeobecne známych agrotechnických zásad.

(4) Vo vinohrade v Tokajskej vinohradníckej oblasti [§ 5 ods. 2 písm. f)] je vinohradník povinný zachovávať určený spôsob výsadby a pestovateľský tvar viničného kra, pravidelne nahrádzať vyhynuté kry viniča novými a zachovávať pritom percentuálne zastúpenie uvedené v odseku 2.

§ 5

Vinohradnícke oblasti a ich členenie

(1) Územie vinohradníckeho regiónu Slovenska sa rozdeľuje na vinohradnícke oblasti, vinohradnícke rajóny a vinohradnícke obce.

(2) Vinohradnícke oblasti vinohradníckeho regiónu Slovenska sú:

- a) Malokarpatská vinohradnícka oblasť, ktorá sa člení na
  - 1. Skalický vinohradnícky rajón,
  - 2. Záhorský vinohradnícky rajón,
  - 3. Stupavský vinohradnícky rajón,
  - 4. Bratislavský vinohradnícky rajón,
  - 5. Pezinský vinohradnícky rajón,
  - 6. Modranský vinohradnícky rajón,
  - 7. Dolanský vinohradnícky rajón,
  - 8. Orešanský vinohradnícky rajón,
  - 9. Senecký vinohradnícky rajón,
  - 10. Trnavský vinohradnícky rajón,
  - 11. Hlohovecký vinohradnícky rajón,
  - 12. Vrbovský vinohradnícky rajón;
- b) Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, ktorá sa člení na
  - 1. Šamorínsky vinohradnícky rajón,
  - 2. Dunajskostredský vinohradnícky rajón,

3. Galantský vinohradnícky rajón,
  4. Palárikovský vinohradnícky rajón,
  5. Komárňanský vinohradnícky rajón,
  6. Hurbanovský vinohradnícky rajón,
  7. Strekovský vinohradnícky rajón,
  8. Štúrovský vinohradnícky rajón;
- c) Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, ktorá sa člení na
1. Ipeľský vinohradnícky rajón,
  2. Hontiansky vinohradnícky rajón,
  3. Vinický vinohradnícky rajón,
  4. Modrokamenský vinohradnícky rajón,
  5. Filakovský vinohradnícky rajón,
  6. Gemerský vinohradnícky rajón,
  7. Tornaľský vinohradnícky rajón;
- d) Nitrianska vinohradnícka oblasť, ktorá sa člení na
1. Šintavský vinohradnícky rajón,
  2. Nitriansky vinohradnícky rajón,
  3. Radošínsky vinohradnícky rajón,
  4. Zlatomoravecký vinohradnícky rajón,
  5. Vrábeľský vinohradnícky rajón,
  6. Žitavský vinohradnícky rajón,
  7. Želiezovský vinohradnícky rajón,
  8. Tekovský vinohradnícky rajón,
  9. Pukanecký vinohradnícky rajón;
- e) Východoslovenská vinohradnícka oblasť, ktorá sa člení na
1. Moldavský vinohradnícky rajón,
  2. Sobranecký vinohradnícky rajón,
  3. Michalovský vinohradnícky rajón,
  4. Kráľovskochlmecký vinohradnícky rajón;
- f) Tokajská vinohradnícka oblasť, ktorá sa nachádza na území vinohradníckych obcí Malá Trňa, Veľká Trňa, Čerhov, Slovenské Nové Mesto, Viničky, Veľká Bara a Černochoch.

(3) V záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva možno vinohradnícke hony uvedené v prílohe tohto zákona, nachádzajúce sa vo vinohradníckych obciach Malokarpatskej a Tokajskej vinohradníckej oblasti, užívať len ako vinice.⁹⁾

(4) Ak vlastník vinohradníckeho honu uvedeného v prílohe tohto zákona alebo v jeho časti nechce svoj hon užívať ako vinicu, je povinný ho zameniť, prenajať alebo tento hon alebo jeho časť odpredať.

(5) Náležitostou zámennej zmluvy alebo kúpnej zmluvy uzatvorenej podľa odseku 4 je zriadenie vecného bremena¹⁰⁾ spočívajúceho v povinnosti nadobúdateľa vlastníctva vinohradníckeho honu

užívať ho len ako vinicu.

(6) Podrobnosti o poskytovaní náhrad pri obmedzení vlastníckych práv vlastníkov viníc Tokajskej vinohradníckej oblasti [§ 5 ods. 2 písm. f)] podľa § 4 ods. 2 a 4 a § 5 ods. 3 a 4 upraví vláda svojím nariadením.

(7) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví

- a) priebeh hraníc jednotlivých vinohradníckych oblastí, osobitných vinohradníckych oblastí a rajónov, ako aj zoznam vinohradníckych obcí, ich kategórie a zóny,
- b) odrody viniča, z ktorých hrozna možno vyrábať výberové víno s prívlastkom v jednotlivých vinohradníckych oblastiach,
- c) spôsob výsadby a pestovateľský tvar viničného kra na pestovanie hrozna na výrobu akostného vína a výberového vína s prívlastkom.

§ 6

Hrozno na výrobu vína

Na výrobu vína možno použiť len hrozno z vinohradov založených vo vinohradníckych oblastiach, vysadených uznanými sadenicami⁶⁾ vyrobenými z uznaného podpníkového a vrúbľového materiálu odrôd registrovaných podľa osobitného predpisu.⁴⁾

TRETIA ČASŤ

VINÁRSTVO

§ 7

Výroba a ošetrovanie vína

(1) Víno možno vyrábať iba zo zdravotne neškodného hrozna, pomletého hrozna alebo z muštu s použitím zložiek potravín¹¹⁾ a prídavných látok, ktoré zodpovedajú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a osobitnými predpismi.¹²⁾

(2) Vinár je povinný

- a) dodržiavať požiadavky na výrobu, kvalitu a zdravotnú neškodnosť ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi,¹⁾
- b) zabezpečovať systematickú kontrolu vyrobeného vína a vinárskych výrobkov spôsobom ustanoveným týmto zákonom a viesť o tom evidenciu (§ 26),
- c) pri výrobe vína a manipulácii s ním používať iba zariadenia a stroje, ktorých vlastnosti vylučujú ich nepriaznivý vplyv na kvalitu a zdravotnú neškodnosť vína.

§ 8

Výrobné obmedzenia

(1) Pri výrobe vína je zakázané

- a) upravovať cukornatosť muštov určených na výrobu stolového a akostného bieleho vína cukrom alebo zahusteným muštom nad 20 kg na 100 l muštu a na výrobu červeného vína nad 22 kg na 100 l muštu,
- b) upravovať cukornatosť muštov určených na výrobu výberového vína s prívlastkom alebo pridávať do neho zahustený mušt,
- c) chemicky konzervovať víno výberové s prívlastkom,

- d) falšovať víno,
- e) používať vodu ako prídavnú látku.

(2) Pod označením víno je zakázané vyrábať, skladovať a uvádzať do obehu nápoje podobné vínu, ako aj ich zmesi s vínom, a to najmä nápoje pripravené (vyrobené)

- a) kvasením zo zriedených muštov a zahustených muštov,
- b) z výluhu výliskov,
- c) z kvasničných kalov,
- d) z viniča odrôd amerických priamo plodiacich hybridov,
- e) miešaním vína s alkoholickými nápojmi vyrobenými z ovocia, medu, sladu, rastlín alebo z ich výluhov.

§ 9

Členenie vín

Víno sa podľa najmenej cukornatosti hrozna alebo muštu, z ktorého bolo vyrobené, podľa obsahu alkoholu prítomného v ňom, podľa odrody, podľa spôsobu úpravy a podľa kvality člení na

- a) stolové víno,
- b) akostné víno,
- c) výberové víno s prívlastkom,
- d) tokajské víno zo slovenskej Tokajskej vinohradníckej oblasti (ďalej len „tokajské víno“),
- e) upravované víno,
- f) víno na priemyselné spracovanie.

§ 10

Stolové víno

(1) Stolové víno sa vyrába z hrozna, ktoré dosiahlo cukornatosť najmenej 13 kg na 100 l muštu.

(2) Prídavok cukru na úpravu muštu na účely výroby stolového vína nesmie presiahnuť 4,25 kg na 100 l muštu.

(3) Ak je stolové víno označené ako „slovenské“, musí byť vyrobené z hrozna domáceho pôvodu.

(4) Stolové víno sa nesmie označiť názvom odrody a názvom vinohradníckej oblasti, vinohradníckeho rajónu alebo vinohradníckej obce.

(5) Obsah alkoholu prítomného v stolovom víne nesmie byť nižší ako 8,5 % obj. a obsah celkového alkoholu vyšší ako 15 % obj.

§ 11

Akostné víno

(1) Akostné víno sa vyrába z hrozna, ktoré dosiahlo cukornatosť najmenej 16 kg na 100 l muštu.

(2) Akostné víno sa člení na

- a) odrodové víno – vyrobené z hrozna domáceho pôvodu jednej odrody s prímiesou iných odrôd najviac 15 %; v jeho označení sa musí uviesť ročník, odroda a vinohradnícka oblasť alebo vinohradnícky rajón, kde sa hrozno, z ktorého bolo odrodové víno vyrobené, vypestovalo; ak je odrodové víno vyrobené z hrozna, ktoré sa vypestovalo vo viacerých vinohradníckych oblastiach,

v označení sa vinohradnícka oblasť alebo vinohradnícky rajón neuvádza,

- b) značkové víno – vyrobené z hrozna domáceho pôvodu podľa receptúry výrobcu, so stálou kvalitou a charakterom; v jeho označení sa musí uvádzať ročník a vinohradnícka oblasť alebo vinohradnícky rajón, kde sa hrozno, z ktorého bolo značkové víno vyrobené, vypestovalo; v označení sa môže uvádzať aj vinohradnícka obec alebo vinohradnícky hon,
- c) značkové víno zmesové – vyrobené podľa receptúry výrobcu z odrodových vín domáceho alebo zahraničného pôvodu, ktoré boli vyrobené z hrozna s cukornatosťou uvedenou v odseku 1.

§ 12

Výberové víno s prívlastkom

(1) Výberové víno s prívlastkom sa vyrába iba z hrozna domáceho pôvodu s cukornatosťou uvedenou v odseku 2; v jeho označení sa musí uviesť prívlastok, vinohradnícka oblasť alebo vinohradnícky rajón, vinohradnícka obec, kde sa hrozno, z ktorého bolo výberové víno s prívlastkom vyrobené, vypestovalo, ako aj ročník, v ktorom bolo vyrobené.

(2) Výberové víno s prívlastkom sa člení na

- a) kabinetné – vyrobené z hrozna s cukornatosťou najmenej 19 kg na 100 l muštu,
- b) neskorý zber – vyrobené z hrozna v plnej zrelosti zberaného po období hlavného zberu s cukornatosťou najmenej 21 kg na 100 l muštu,
- c) výber z hrozna – vyrobené z hrozna s cukornatosťou najmenej 22 kg na 100 l muštu zodpovedajúceho neskorému zberu, ktoré sa získa zo starostlivo vybraného hrozna s odstránenými nevzretými a chybnými bobuľami,
- d) bobuľový výber – vyrobené z výberu prezretého hrozna s cukornatosťou najmenej 25 kg na 100 l muštu,
- e) hrozienkový výber – vyrobené iba z prezretých a zhrozienkovatých bobúľ hrozna (cibéb) s cukornatosťou najmenej 29 kg na 100 l muštu,
- f) ľadový zber – vyrobené z hrozna, ktoré bolo na účely zvýšenia kvality zberané a spracované až po poklese teplôt pod bod mrazu, pričom cukornatosť v mušte musí byť najmenej 27 kg na 100 l muštu.

§ 13

Tokajské vína

(1) Na výrobu tokajského vína možno použiť iba hrozno vypestované v registrovaných vinohradoch (§ 25) Tokajskej vinohradníckej oblasti, ktorého množstvo, cukornatosť a zdravotný stav osvedčil pracovník kontrolného ústavu na základe kontroly vykonanej v deň zberu.

(2) Na základe osvedčenia podľa odseku 1 vydá kontrolný ústav uznávací list, ktorý obsahuje

- a) názov vinohradníckej obce, vinohradníckeho honu a registračné číslo vinohradu, v ktorom sa hrozno vypestovalo,
- b) odrodu viniča,
- c) množstvo, cukornatosť a vyhlásenie o zdravotnom stave zberaného hrozna.

(3) Tokajské víno vyrobené z odrôd podľa § 4 ods. 2 sa podľa spôsobu zberu hrozna, použitej technológie výroby a zloženia člení na

- a) tokajské samorodné suché,
- b) tokajské samorodné sladké,

- c) tokajská Lipovina,
- d) tokajský Furmint.

(4) Tokajský výber sa vyrába z tokajského samorodného suchého vína vyrobeného z hrozna tokajských odrôd (§ 4 ods. 2) s obsahom najmenej 12 % obj. alkoholu pridaním cibéb. Podľa množstva pridaných cibéb sa tokajské víno člení na

- a) tokajský výber 2 putňový,
- b) tokajský výber 3 putňový,
- c) tokajský výber 4 putňový,
- d) tokajský výber 5 putňový,
- e) tokajský výber 6 putňový.

(5) Bližšie podrobnosti a požiadavky na spôsob zberu hrozna tokajských odrôd, na postup výroby tokajských vín a na ich zloženie ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 14

Štátna kontrolná známka

(1) Výberové víno s prívlastkom balené do fliaš sa môže uvádzať do obehu, iba ak je označené štátnou kontrolnou známkou.

(2) Štátnu kontrolnú známku prideluje kontrolný ústav na základe výsledkov preskúšania a zatriedenia vína (§ 19) vyrobeného z hrozna, ktorého množstvo, cukornatosť a zdravotný stav osvedčí v deň zberu pracovník výskumného ústavu.

(3) Bližšie podrobnosti o podmienkach udeľovania štátnej kontrolnej známky ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 15

Kontrolný ústav sústreďuje v národnom archíve vína a výberové vína s prívlastkom vyrobené z domácej produkcie na účely sústavného a dlhodobého porovnávania ich kvality.

§ 16

Upravované víno

(1) Upravované víno sa vyrába z muštu alebo z vína druhotným kvasením alebo ich úpravou.

(2) Upravované víno sa člení na

- a) šumivé – vyrobené kvasením muštu alebo vína v tlakových nádobách s najnižším pretlakom 0,30 MPa pri teplote 20 °C,
- b) perlivé – vyrobené kvasením muštu alebo vína v tlakových nádobách s pretlakom 0,1 až 0,29 MPa pri teplote 20 °C,
- c) sýtené – vyrobené sýtením vína oxidom uhličítym s pretlakom 0,1 až 0,29 MPa,
- d) dezertné – vyrobené z vína pridaním cukru alebo zahusteného muštu a vínneho destilátu,
- e) aromatizované – vyrobené z vína pridaním cukru alebo zahusteného muštu, vínneho destilátu a korení alebo jeho macerátov.

§ 17**Víno na priemyselné spracovanie**

Víno na priemyselné spracovanie sa vyrába z hrozna s cukornatosťou menšou ako 13 kg na 100 l muštu alebo z vína, ktoré je uvedené v § 19 ods. 7.

§ 18

Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví

- a) podrobnosti o požiadavkách na kvalitu hrozna určeného na výrobu vína, kvalitu muštu, zahusteného muštu, burčiaku a vína, podrobnosti o spôsoboch ich kontroly a zatriedovania, o technologických postupoch používaných pri výrobe vína, manipulovaní s ním a pri jeho sceľovaní, o klasifikácii vína podľa kvality a zmyslových vlastností, o spôsobe jeho preskúšavania a zatriedovania,
- b) normy technologických strát prípustné pri výrobe vína a najvyššie prípustné množstvo vína uvádzaného do obehu z 1 ha vinohradu.

ŠTVRTÁ ČASŤ**UVÁDZANIE VÍNA DO OBEHU****§ 19****Preskúšanie a zatriedenie vína**

(1) Do obehu možno uvádzať iba víno, ktoré bolo certifikované,¹³⁾ preskúšané a zatriedené podľa tohto zákona.

(2) Preskúšaníu a zatriedeníu podlieha akostné víno, výberové víno s prívlastkom a upravované víno, ako aj víno z dovozu určené na ďalšie spracovanie alebo na účely uvádzania do obehu.

(3) Preskúšaníu a zatriedeníu nepodlieha stolové víno.

(4) Na účely preskúšania vína podľa odseku 2 zriaďuje ministerstvo Komisiu na hodnotenie vína (ďalej len „komisia“). Komisia má dvadsaťpäť členov, ktorých vymenúva a odvoláva minister pôdohospodárstva Slovenskej republiky z odborne spôsobilých zástupcov orgánov vinárskeho dozoru (§ 27) a samosprávnych organizácií.¹⁴⁾ Organizáciu a rokovanie komisie upraví štatút, ktorý schvaľuje minister.

(5) Vinár alebo iná osoba, ktorí uvádzajú víno do obehu, sú povinní pred jeho uvedením do obehu predložiť komisii vzorky vína vo fľašiach, v ktorých ho budú uvádzať do obehu, v množstve od 12 do 24 fliaš, so žiadosťou o ich preskúšanie a zatriedenie.

(6) Po preskúšaní vína kontrolný ústav víno zatriedi; o zatriedení vydáva osvedčenie.

(7) Je zakázané uvádzať do obehu víno, ak sú v ňom prekročené najvyššie prípustné limity obsahu cudzorodých látok podľa osobitného predpisu¹²⁾ alebo ak je zdraviu škodlivé, falšované alebo vadné.¹⁵⁾

(8) Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví spôsob odberu vzoriek vína na účely kontroly zatriedenia podľa odseku 2, podrobnosti o nevyhnutnom množstve vína podľa odseku 5, o postupe pri jeho zmyslovom hodnotení a zatriedovaní, ako aj požiadavky na odbornú spôsobilosť členov komisie.

§ 20**Balenie vína**

(1) Do obehu možno uvádzať víno, len ak je balené do obalov a obalových materiálov, ktoré zodpovedajú požiadavkám osobitného predpisu.¹⁶⁾

(2) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o obaloch, v akých sa víno uvádza do obehu pre konečného spotrebiteľa (ďalej len „spotrebiteľské balenie“).

§ 22**Predaj nalievaného vína**

(1) Pri predaji nalievaného vína z fliaš sa fľaša otvára pred zákazníkom a je zakázané miešať víno z načatých fliaš alebo z otvorených nádob.

(2) Miešanie vína s vodou, sódovou vodou alebo s minerálkou je povolené iba na žiadosť zákazníka a v jeho prítomnosti.

§ 23**Skladovanie a preprava vína**

(1) Víno sa musí skladovať a prepravovať za podmienok, ktoré zaručujú zachovanie jeho kvality a zdravotnej neškodnosti.

(2) Víno pri skladovaní v nádobách a fľašiach musí byť riadne označené tak, aby nemohlo dôjsť k jeho nežiaducej zámene a bolo možné jednoznačne preukázať evidenciou a dokladmi jeho pôvod a zatriedenie.

(3) Vinár musí výberové víno s prívlastkom a akostné víno odrodové skladovať v temných priestoroch bez prístupu priameho denného svetla pri teplote od 9 °C do 15 °C.

(4) Na skladovanie výberového vína s prívlastkom a akostného odrodového vína osobami, ktoré ho predávajú konečnému spotrebiteľovi, sa vzťahuje odsek 3 okrem povinnosti skladovať víno v temných priestoroch bez prístupu priameho denného svetla.

(5) Stolové víno, značkové víno, značkové zmesové víno a upravované víno sa musí skladovať v súlade s osobitným predpisom¹⁷⁾ tak, aby bola zachovaná jeho kvalita a zdravotná neškodnosť.

(6) Víno sa musí skladovať tak, aby bol k nemu umožnený prístup kontrolných orgánov a bola umožnená bezpečná manipulácia s ním.

(7) Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví, ktoré údaje musia obsahovať sprievodné doklady pri preprave vína a vinárskych výrobkov.

§ 24**Mimoriadne opatrenia**

Ministerstvo môže v prípade mimoriadne nepriaznivých klimatických podmienok počas vegetácie viniča na základe žiadosti pestovateľských alebo spracovateľských organizácií¹⁴⁾ povoliť výnimku z požiadavky na najmenšiu cukornatosť muštu, ktorý sa môže použiť pri výrobe stolového vína.

PIATA ČASŤ
REGISTRÁCIA VINOHRADOV, VINOHRADNÍCKA A VINÁRSKA EVIDENCIA

§ 25

Registrácia vinohradov a vinohradnícka evidencia

(1) Každý vinohrad s najmenej 300 krami viniča alebo s výmerou väčšou ako 500 m² podlieha registrácii, ktorú vykonáva kontrolný ústav, ktorý na základe registrácie prideliť vinohradu aj registračné číslo.

(2) Vinohradník do jedného mesiaca od oznámenia územného rozhodnutia o využití územia¹⁸⁾ požiada kontrolný ústav o pridelenie registračného čísla podľa odseku 1.

(3) Kontrolný ústav do jedného mesiaca odo dňa doručenia žiadosti podľa odseku 2 prideliť vinohradu registračné číslo; vinohradník, ktorý tento vinohrad obhospodaruje, je povinný vinohrad označiť prideleným registračným číslom.

(4) Vinohradník vedie aj vinohradnícku evidenciu, v ktorej okrem náležitostí ustanovených osobitnými predpismi²⁾ uvedie najmä

- a) plochu vinohradu,
- b) počet vysadených krov viniča s členením podľa jednotlivých odrôd,
- c) registračné číslo vinohradu.

(5) Vinohradník oznámi

- a) kontrolnému ústavu zrušenie vinohradu, ako aj zmenu jeho výmery,
- b) Komplexnému výskumnému ústavu vinohradníctva a vinárstva (ďalej len „výskumný ústav“), ktorého zriaďovateľom je ministerstvo, každoročne množstvo vypestovaného hrozna s členením podľa jednotlivých odrôd v termíne uvedenom v osobitnom predpise.¹⁹⁾

§ 26

Vinárska evidencia

(1) Evidenciu, ktorú vinár vedie podľa osobitného predpisu,²⁾ vedie primerane aj pri výrobe alkoholických nápojov vyrobených z výluhu výliskov.

(2) Vinár je povinný výskumnému ústavu

- a) na požiadanie umožniť nahliadnutie do evidencie, ktorú vedie podľa osobitného predpisu²⁾ a tohto zákona,
- b) oznámiť v termíne uvedenom v osobitnom predpise²⁰⁾ množstvo vyrobeného vína.

ŠIESTA ČASŤ

ŠTÁTNY ODBORNÝ DOZOR VINOHRADNÍCTVA A VINÁRSTVA

§ 27

Orgány štátneho odborného dozoru vinohradníctva a vinárstva

(1) Orgány štátneho odborného dozoru vinohradníctva a vinárstva sú

- a) ministerstvo,
- b) kontrolný ústav,
- c) Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia,

d) výskumný ústav.

(2) Ministerstvo

- a) riadi výkon štátnej správy v oblasti vinohradníctva a vinárstva,
- b) určuje hlavné úlohy v oblasti vinohradníctva a vinárstva,
- c) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam kontrolného ústavu.

(3) Kontrolný ústav

- a) plní úlohy ustanovené osobitnými predpismi,²¹⁾
- b) registruje vinohrady podľa tohto zákona,
- c) vydáva osvedčenie o zatriedení vína podľa § 19 a prideluje štátnu kontrolnú známku podľa § 14,
- d) vydáva uznávací list podľa § 13 ods. 2,
- e) prevádzkuje národný archív vína podľa § 15,
- f) ukladá pokuty (§ 28) a iné opatrenia (§ 29 ods. 1 až 3).

(4) Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia vykonáva kontrolu a dozor nad kvalitou vína a jeho zdravotnou neškodnosťou v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.²²⁾

(5) Výskumný ústav

- a) vykonáva preskúšanie vinárskych výrobkov a vína na účely členenia a zatriedenia vína,
- b) vedie evidenciu vypestovaného hrozna podľa § 25 ods. 5 písm. b) a vyrobeného vína,
- c) osvedčuje hrozno na účely výroby vína, ktorému sa má prideliť štátna kontrolná známka,

(6) Výkony zamerané na preskúšanie a zatriedenie vína a pridelenie štátnej kontrolnej známky vykonávajú orgány štátneho odborného dozoru vinárstva za úhradu, ktorej výška sa určí podľa preukázaných nákladov.

(7) Osvedčovanie hrozna na účely výroby tokajského vína a osvedčovanie hrozna na účely výroby vína, ktorému sa má prideliť štátna kontrolná známka, vykonávajú orgány štátneho odborného dozoru vinohradníctva za úhradu, ktorej výška sa určí podľa preukázaných nákladov.

(8) Orgány vinohradníckeho a vinárskeho dozoru nesmú poskytnúť ani uverejniť také údaje, ktoré sú predmetom ochrany podľa osobitných predpisov,²³⁾ alebo údaje označené vinohradníkom, vinárom alebo inou osobou, ktorá uvádza víno do obehu, za predmet obchodného tajomstva,²⁴⁾ ak nejde o údaje verejne známe.²⁵⁾

SIEDMA ČASŤ

POKUTY A INÉ OPATRENIA

§ 28

Pokuty

(1) Tomu, kto obhospodaruje vinohrady na účely výroby hrozna určeného na uvádzanie do obehu alebo na výrobu vína určeného na uvádzanie do obehu, môže kontrolný ústav uložiť pokutu až do

- a) 50 000 Sk, ak nepožiadala o registráciu vinohradu, nenahlási jeho zrušenie alebo si neplní povinnosti podľa § 25 ods. 4 a 5 tohto zákona,
- b) 250 000 Sk, ak neplní povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo osobitnými predpismi²¹⁾ pre zakladanie, obnovu a ošetrovanie vinohradov.

(2) Vinárovi môže kontrolný ústav na návrh výskumného ústavu uložiť pokutu až do

- a) 50 000 Sk, ak si neplní povinnosti podľa § 7 ods. 2 a § 26 tohto zákona,
- b) 250 000 Sk, ak neoprávnene používa štátnu kontrolnú známku.

(3) Za opakované porušenie povinností uvedených v odseku 1 písm. a) a b) alebo v odseku 2 písm. a) a b) v prípade, ak k nemu došlo v lehote jedného roka odo dňa uloženia pokuty, uloží kontrolný ústav pokutu až do výšky 500 000 Sk.

(4) Pri určení výšky pokuty sa prihliada na závažnosť, trvanie, mieru zavinenia a na následky protiprávneho konania.

(5) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa kontrolný ústav o porušení povinnosti alebo o inom protiprávnom konaní dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti alebo protiprávneho konania došlo.

(6) Ak bola fyzická osoba alebo právnická osoba za konanie uvedené v odseku 1 alebo 2 postihnutá podľa iného predpisu, nemožno jej uložiť pokutu podľa tohto zákona.

(7) Pokuty sú príjmom Štátneho podporného fondu poľnohospodárstva a potravinárstva.²⁶⁾

§ 29

Iné opatrenia

(1) Kontrolný ústav uloží pestovateľovi viniča povinnosť zničiť podpníky viniča, vrúbky viniča a viničové sadenice, ktoré tento pestovateľ vyrába a uvádza do obehu, ak neboli uznané podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(2) Kontrolný ústav na návrh výskumného ústavu uloží vinárovi alebo inej osobe, ktorá uvádza víno do obehu, povinnosť zničiť ho alebo určí osobitný spôsob jeho použitia alebo spracovania, ak ide o víno zdraviu škodlivé.

(3) Kontrolný ústav na návrh Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcie alebo výskumného ústavu odníme osvedčenie o zatriedení vína uvádzaného do obehu alebo štátnu kontrolnú známku, ak víno stratilo vlastnosti, na ktorých základe bolo osvedčenie vydané.

(4) Opatrenia podľa odsekov 1 až 3 možno uložiť aj popri pokute uloženej podľa § 28.

ÔSMA ČASŤ

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 30

Prechodné ustanovenia

(1) Vinohradník je povinný do desiatich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona oznámiť kontrolnému ústavu výmeru vinohradov založených pred účinnosťou tohto zákona, počet vysadených krov s členením podľa jednotlivých odrôd a požiadať o pridelenie registračného čísla.

(2) Značkové víno zmesové sa môže označovať podľa tohto zákona do roku 2005, ak je zároveň označené ako „stolové“.

(3) Hrozno, mušt, burčiak a víno vyrobené z hrozna odrôd viniča, ktoré nie je ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona zapísané v listine povolených odrôd,²⁷⁾ možno uvádzať do obehu najviac päť rokov po uplynutí času životnosti vinohradu, v ktorom sa pestuje.

§ 31**Spoločné ustanovenie**

Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,²⁸⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 32

Zrušujú sa:

1. Zákon Slovenskej národnej rady č. 4/1959 Zb. SNR o rozvoji tokajskej vinohradnej oblasti na Slovensku v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 53/1988 Zb.
2. Vyhláška ministerstva poľnohospodárstva č. 384/1949 Ú. 1. o zákaze vysádzania krížencov amerického viniča.
3. Vyhláška Povereníctva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva č. 79/1959 Ú. v., ktorou sa určujú miesta a hony tokajskej vinohradnej oblasti na Slovensku.

Čl. II

Zákon č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb. sa mení takto:

1. V § 29 vrátane nadpisu sa vypúšťa jeho nadpis a slová „a vinárstvo“, „a vinice“ a „klčovať prestárnuté vinice“.
2. V § 30 ods. 1 sa vypúšťajú slová „a klčovať zdravé vinice“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1997 okrem § 21, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 1998.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

Príloha
zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 332/1996 Z. z.

Vinohradnícke hony, ktoré sa môžu využívať len ako vinice

A. Vinohradnícka obec Bratislava-Vinohrady Vinohradnícky hon		Výmera
1.	Briežky I.	8,51 ha
2.	Briežky II.	4,75 ha
3.	Dolné Ohňavy I.	5,37 ha
4.	Dolné Ohňavy II.	10,60 ha
5.	Dolný Kolenec	4,43 ha
6.	Horné Terasy	2,35 ha
7.	Horné Židiny	6,04 ha
8.	Jama	0,18 ha
9.	Korenc	5,83 ha
10.	Koziarka	6,53 ha
11.	Matúšova (Wiegen-Pusták)	0,74 ha
12.	Palce	4,45 ha
13.	Palce pri horárni	5,12 ha
14.	Papajka	1,65 ha
15.	Pokusná	2,37 ha
16.	Rössler	9,82 ha
17.	Slanec	11,47 ha
18.	Spodné Terasy	1,68 ha
19.	Stredné Ohňavy	9,24 ha
20.	Vančurova (Wachtmeister-alsó)	2,69 ha
21.	Venčeky	8,56 ha
22.	Vodáreň	1,09 ha
23.	Záhradky	0,32 ha
B. Vinohradnícka obec Malá Trňa Vinohradnícky hon		Výmera
1.	Teplá stráň (Meleg oldal)	5,99 ha
2.	Kráľka (Királyka)	17,94 ha
3.	Prahniko (Sütő)	33,54 ha
4.	Vlčina (Farkas)	26,96 ha
5.	Tajisko (Taj hegy)	31,09 ha
6.	Domik (Domik)	21,71 ha
7.	Lastovičie (Fecske)	25,87 ha
8.	Podcestie (Út alja)	31,43 ha
9.	Makovisko (Mákos)	49,78 ha
10.	Chotár (Határ)	42,40 ha
11.	Pahorok (Kis domb)	20,00 ha
C. Vinohradnícka obec Veľká Trňa Vinohradnícky hon		Výmera
1.	Čierna hora	15,00 ha
2.	Šandor (Sándor)	40,00 ha
3.	Farekaš (Farekas)	28,00 ha
4.	Berecky (Bereczka)	20,00 ha
5.	Keska (Keszka)	11,11 ha
D. Vinohradnícka obec Čerhov Vinohradnícky hon		Výmera
1.	Čierna hora	31,00 ha
2.	Hrachovisko (Borsó hegy)	12,00 ha
E. Vinohradnícka obec Slovenské Nové Mesto Vinohradnícky hon		Výmera
1.	Kata-Čelejka (Katé)	131,29 ha
F. Vinohradnícka obec Viničky Vinohradnícky hon		Výmera

1.	Hriadky (Gerenda földek)	15,00 ha
2.	Orešie (Dióska)	19,00 ha
3.	Bahniatka (Berke)	5,00 ha
4.	Pipo (Pipó)	29,00 ha
5.	Poša (Posa)	13,00 ha
6.	Zajačí skok (Nyúl ugró)	8,00 ha
7.	Medzivršie (Hegyköz)	25,00 ha
8.	Brdo (Hegy fark)	19,00 ha
G. Vinohradnícka obec Veľká Bara Vinohradnícky hon		Výmera
1.	Konopnisko (Kenderes)	28,00 ha
2.	Piliš (Pilis)	20,08 ha
3-	Ružičky (Rozsás)	30,08 ha
H. Vinohradnícka obec Černochovo Vinohradnícky hon		Výmera
1.	Lada (Lada)	21,00 ha
2.	Prieloh (Lada parlag)	24,50 ha
3.	Malý les (Kisserdo)	22,00 ha
4.	Ružičky II. (Róysa II)	35,00 ha

- 1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách.
- 2) § 9 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 309/1993 Z. z. o spotrebnej dani z vína. § 2 a nasl. vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 186/1994 Z. z. o spôsobe použitia dokladov a vedení evidencií spojených s výrobou a obehom vína.
- 3) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.
- 4) § 4 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 291/1996 Z. z. o odrodách a osivách.
- 5) § 22 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 186/1993 Z. z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 208/1994 Z. z. o nájme poľnohospodárskych a lesných nehnuteľností a o nájme poľnohospodárskeho podniku.
- 6) § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 291/1996 Z. z.
- 7) § 2 zákona č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby.
- 8) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti.
- 9) § 9 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). § 2 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.
- 10) § 151n Občianskeho zákonníka.
- 11) § 2 ods. 12 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.
- 12) § 147 a nasl. výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 981/1996-100 z 20. mája 1996, ktorým sa vydáva prvá časť a prvá, druhá a tretia hlava druhej časti Potravinového kódexu Slovenskej republiky (oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o vydaní výnosu č. 195/1996 Z. z.).
- 13) § 6 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.
- 14) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore.
- 15) Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. § 45 a 46 Obchodného zákonníka.
- 16) § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.
- 17) § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.
- 18) § 42 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- 19) § 14 ods. 5 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 309/1993 Z. z. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 179/1994 Z. z.
- 20) § 14 ods. 5 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 309/1993 Z. z. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 179/1994 Z. z.
- 21) Zákon č. 61/1964 Zb. v znení zákona č. 132/1989 Zb. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z.
- 22) Zákon Slovenskej národnej rady č. 70/1986 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcii v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 271/1991 Zb. § 23 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.
- 23) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva, služobného tajomstva, o šifrovej ochrane informácií a o zmene a doplnení Trestného zákona v znení neskorších predpisov.
- 24) § 17 Obchodného zákonníka.
- 25) Napríklad zákon č. 634/1992 Zb.

-
- 26) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1994 Z. z. o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva.
- 27) § 5 ods. 3 vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva a Ministerstva spravodlivosti č. 62/1964 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o rozvoji rastlinnej výroby.
- 28) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

